GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., inseryę opłacają od wiérsza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz piérwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 156. Sroda 9. Lipca 1851. **Rok gazecie 40.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiédeń, 4. lipca. Dnia 5. lipca 1851 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XLIV. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a to tak w niemieckim języku osobno, jakoteż we wszystkich podwójnych wydaniach, wyjąwszy w romańsko-niemieckiem.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 158. Rozporządzenie cesarskie z 23. czerwca 1851, względem indagacyi i osądzenia przypadków oporu przeciw organom, postanowionym do utrzymania spokojności publicznej.

Nr. 159. Dekret ministeryum finansów z 29. czerwca 1851, którym się publikuje przyzwolone od najwyższej instancyi przeniesienie okręgowej dyrekcyi finansów z Karlsburga do Broot i zaprowadzenie dwóch nowych dyrekcyi finansów w Siedmiogrodzie, następnie rozpoczęcie urzędowania krajowej dyrekcyi i okręgowych dyrekcyi finansów w Siedmiogrodzie.

Nr. 160. Dekret ministeryum wojny z 3. czerwca 1851, względem wynagrodzenia za kwaterunek podczas przechodu dla szarz wojskowych bez charakteru oficerskiego.

Również dzisiaj 5. lipca 1851 wyjdą tam i będą rozesłane następujące zeszyty z roku 1850 powszechnego, rządowego dziennika ustaw państwa w pobocznych wydaniach, a mianowicie:

XXXVII. zeszyt w polsko- słoweńsko- kroacko- i serbsko- niemieckiem,

XLII. zeszyt w polsko- niemieckiem,

CXXXVIII. zeszyt w kroacko- niemieckiem, i

CLXIV. zeszyt w włosko- i słoweńsko- niemieckiem podwójnem wydaniu.

Nakoniec wyjdzie dzisiaj dnia 5. lipca 1851 i będzie rozesłany dla niemieckiego osobnego wydania powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa także rejestr treści wyszłych w miesiącu czerwcu zeszytów tego dziennika ustaw.

Dnia 2. lipca 1851 wydano tam z roku 1850 powszechnego dziennika ustaw państwa i rozesłano XLII. zeszyt w czesko- niemieckiem, i CLXII. zeszyt w słoweńsko- serbsko- i romańsko- niemieckiem podwójnem wydaniu.

Do czesko-niemieckiego podwójnego wydania XLII. zeszytu dziennika ustaw państwa z roku 1850 dołączono także *spis omyłek drukarskich.*

Przegląd osnowy o ustawach i rozporządzeniach, zawartych w wydanych dnia 2. i 5. lipca 1851 zeszytach dziennika ustaw państwa z roku 1850 był już publikowany przy wyjściu odnośnego zeszytu w niemieckim osobnem wydaniu.

Sprawy krajowe.

Lwów, 8. lipca. Komitet c. k. galic. *Towarzystwa gospodarskiego* we Lwowie wydał następujące ogłoszenie:

„Wzywa się niniejszem Pana Ignacego Żołyńskiego, ażeby po odebranie wygranego na tegorocznej wystawie na numer 782 buhaja Kozyrę, tem spieszniej zgłosił się do kancelaryi c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, że po upływie czterech niedziel, wspomniany buhaj na mocy §. 15 statutów, najwyżej potwierdzonych, przez publiczną licytacyę sprzedany zostanie, a z uzyskanej kwoty koszta utrzymania potrącone będą, reszta zaś przyłączy się do funduszów wystawy na rok przyszły.“

(Giełda wiedeńska d. 4. lipca.)

Wiédeń, 4. lipca. Wczorajsze interesa giełdowe były z wielu miar uwagi godne. Zaledwie akcye kolei północnej podniosły się o 8 proc. dla rozszerzonej między publicznością wieści, że przedsiębierstwo zamyśla rozdzielić 9 procent między akcyonaryuszów, już też poszły zarazem w górę i papiery publiczne a osobliwie $4^1/_2$% metaliki. Ta dążność jest najwyraźniejszą oznaką ożywiającego się wszechstronnie kredytu i zaufania publicznego. A nawet wykaz banku z zeszłego miesiąca czerwca okazał się bardzo pomyślnym. — Wprawdzie zapas gotówki niepomnożył się tak znacznie jak w poprzednich miesiącach, lecz za to w ogóle i w szczególności zbliżono się przez postępujące konsekwentnie ograniczenie cyrkulacyi banknotów o jeden krok więcej ku upragnionemu celowi, do ukonsolidowania stosunków banku. Mamy nadzieję, że to pomyślne usposobienie utrzyma się i nadal, a razem z niem także niezachwiane przekonanie nasze, że finanse państwa pod kierunkiem światłego męża, któremu powierzone zostały, w najpożądańszy sposób się ułożą, szeroko się rozpowszechni. Z uchyleniem niektórych przesądów zniknie oraz największa przeszkoda stanowczego polepszenia finansów. Uzasadniona wiara w siebie jest najsilniejszą podporą w życiu ludzi, i w życiu narodów. *(L. k. a.)*

(Wiadomości potoczne z Wiédnia.)

Wiédeń, 4. lipca. Dziś odbyła się na Glacis wielka rewya na cześć przybycia Jego Mości króla saskiego. Król wystąpił w uniformie swego pułku kirysyerów. Na plac rewyi wystąpiło około 25,000 ludzi z 8 bateryami. Dopiero ku końcu rewyi zaczął deszcz padać, a ciekawe tłumy widzów rozeszły się co prędzej.

— Z Husiatyna (w Galicyi) donoszą pod dniem 26. czerwca: 20go b. m. przybyły dwa bataliony piechoty w liczbie 4000 ludzi doświadczonego w boju wojska z armii kaukazkiej do stojącego między Kamieńcem Podolskim i Jampolem nad Dniestrem korpusu armii, a natomiast odeszło również tyle wojska do zimnych górzystych okolic azyatyckich. Stacyonujący w pobliżu Wołoszczyzny nad Dniestrem korpus ces. rosyjskiej armii składa się obecnie z 18,000 ludzi piechoty, 8000 konnicy (między tymi 1000 strzelców baszkirskich) i z 80 dział różnego kalibru z licznym pociągiem.

— W miesiącu maju r. b. wyprawiono zapomocą telegrafów austryackich 2031 depeszy urzędowych w 91,314 słowach; pomiędzy temi było 32 depeszy w 1649 słowach dla samego ministerstwa spraw zagranicznych. Z telegraficznych korespondencyi prywatnych podano w tym miesiącu 2352 depeszy w 54,111 słowach do przesłania, za co z opłaconych należytości zebrano kwotę 12,625 złr. 57kr. m. k. Ten dochód był w istocie największym od czasu wprowadzenia w życie austr. niemieckiego przymierza telegraficznego. Najbardziej ożywioną i nieustającą prawie jest korespondencya telegraficzna w biórach w Wiedniu, Tryeście, Pradze, Medyolanie, Oderbergu, Mürzzuschlag, Weronie, Peszcie i wielu innych; w urzędach zaś telegraficznych w Kufszteinie, Trübau, Gaensendorf, Feldkirch i wielu innych podawano stosunkowo bardzo mało depeszy do expedycyi. *(Lit. kor. aus.)*

— Tocząca się w ministeryum kwestya o reformie klasztorów nieprzyjdzie na teraz, jak donosi *L. Z. C.* do decyzyi. Zaczekają wprzódy, jakie reformy zaproponuje złożona w tej mierze z sześciu kardynałów komisya w Rzymie, która ma polecenie przedłożyć je Ojcu świętemu, i oraz wykazać moralny i dyscyplinarny stan klasztorów. Poczem rezultaty tych wykazów i połączone z niemi ważne data będą przy reformie w Austryi użyte.

— Również i w Opawie ma nastąpić dobrowolne rozwiązanie gwardyi narodowej, gdyż większość istnących jeszcze gwardzistów stara się wszelkiemi sposobami od służby uchylić.

— Dla skrócenia karnej procedury w przekroczeniach ustawy stępla, upoważnione są dyrekcye finansów krajowych i administracye kameralne przez ministeryum finansów, przy dokumentach, niestęplowanych lub mających nienależyty stępel, odstąpić od karnego postępowania i kazać tylko należytość zapłacić. *(Lloyd.)*

(Uroczyste odsłonienie ces. austr. herbów w Ferrarze.)

— Popełniony przez pewną fakcyę dnia 2. listopada 1848 zamach wbrew wszelkiemu prawu narodów, w rezydencyi c. k. konzula w Ferrara, przyczem spalono ces. orła i konzularne archywum, wymagał publicznego zadość uczynienia, które też 21. czerwca nastąpiło. C. k. austr. konzul kawaler di *Martignoni* kazał przybić osłonione ces. herby nad bramą swego pomieszkania. O 11. godzinie zrana wyruszyły cesarskie i papiezkie wojska, oddział milicyi wojskowej i artyleryi z trzema działami z cytadeli przed pomieszkanie c. k. konzula. Równocześnie udał się JE. cywilny i wojskowy komendant jenerał v. Rohnau z swoim sztabem i korpusem oficerów, tudzież wszyscy rezydujący tutaj konzulowie obcych mocarstw łącznie z sardyńskim, w wielkiej gali do pomieszkania c. k. austryackiego konzula. W niedługiej chwili przybył w asystencyi oddziału konnej żandarmeryi JE. apostolski delegat, hr. Folicoldi ze wszystkimi radzcami legacyjnymi, z komisyami municypalną i prowincyonalną, z magistratem i papiezkim korpusem oficerów w licznych powozach. Świetne to zgromadzenie zebrało się na uroczystość odsłonienia c. k. herbów, która odbyła się przy wielkim natłoku ludności. Podwójna salwa wojsk ustawionych i artyleryi, tudzież z bateryi fortecznych, ogłosiła ten wypadek. Podczas zgromadzenia zwierzchności w c. k. budynku konzularnym, które trwało aż do południa, powtórzono salwy kilkakrotnie, poczem apostolski delegat i komendant jeneralny pożegnali z swoją świtą c. k. konzula. *(Lld.)*

Portugalia.

(Wiadomości z Lizbony.)

Lizbona, 23. czerwca. Powiększenie liczby okręgów wyborczych w nowéj ustawie wyborczéj, jest niemałym postępem; 47 kolegiów wyborczych mają teraz dostarczać 159 deputowanych, gdy podług ustawy Thomara (z roku 1842) na 26 kolegiów 145 deputowanych przypada, a podług systemu Palmelli (z 1846) 36 okręgów 151 deputowanych do izby wysełały.

Dekret zwołujący Kortezów na dzień 15. listopada datowany jest z 10. czerwca i odwołuje się do ustawy wyborczéj z tego samego dnia, gdy tymczasem w gazecie urzędowéj ustawa ta o 2 dni późniéj jest datowana, co dowodzi, że Jéj Mość królowa dopiéro po długiem wahaniu się podpisała te postanowienia liberalne.

Kilku nowomianowanych urzędników administracyjnych dopuściło się excesów. Tak pomiędzy innymi obwiniają nowego administratora z Ives w okręgu Coimbra, iż rozpoczęcie urzędowania swego uczcił ukartowaniem skrytobójstwa. *(G. Pr.)*

Hyszpania.

(Depesza telegraficzna.)

Madryt, 28. czerwca. Nadesłana do Paryża depesza z daty powyższej donosi, że kongres na posiedzeniu z 27. czerwca przyjął proponowane przez p. *Bermudez* de *Castro* wotum zaufania dla ministeryum 184 głosami przeciw 31.

Anglia.

(Pożyczka sardyńska zawarta.)

Londyn, 30. czerwca. Układy o sardyńską pożyczkę w sumie 3,000,000 l. w Londynie, przyszły z zaspokojeniem wszystkich uczestników w zupełności do skutku; zapewniają, że jutro będą szczegóły publikowane.

Francya.

W przesileniu konstytucyjnem we Francyi uczyniono nakoniec pierwszy krok do rozwiązania jakkolwiek rezultat jeszcze nie pewny a może i niezaspokajający. Komisya rewizyjna oświadczyła się za zupełnem przeistoczeniem konstytucyi z 4. listopada 1848. Może ważniéjszem od tego kroku jest odrzucenie wniosku pana *Charamaule* względem przedsięwzięcia rewizyi w duchu ulepszenia i utrzymania republiki, chociaż i z drugiéj strony niebardzo pocieszającą jest ta okoliczność, że p. Alexis de *Tocqueville* mimo swego oświadczenia, iż utrzymanie republiki w teraźniéjszym składzie rzeczy uważa za potrzebne, mianowany został sprawozdawcą komisyi rewizyjnéj. Trudno pojednać ze sobą te dwa fakta, odrzucenie wniosku Charamaule z mianowaniem pana Tocqueville przez jedną i tą samę komisyę. Napotykamy tu jedną z owych dziwnych sprzeczności, które się tak często od czasu rewolucyi lutowéj pojawiają w sprawach francuskich, myląc wszelkie naturalne i rozumne kombinacye i wyrachowania. Hrabia Alexis de Tocqueville należący do jednéj z najpierwszych rodzin Normandyi, pochodzi po matce od Lomoignon de Malesherbes, sławnego obrońcy Ludwika XVI. i spokrewniony jest z Chateaubrianderm. Tocqueville nie jest demokratą, przynajmniéj nie w duchu francuskich demagogów, ale należy on przez niestałość swych zasad, przez koncesye jakie chętnie robi panującym przesądom, do owych mężów we Francyi, którzy mimo wszelkich dobrych chęci, wszelkiego rozumu i talentu nie są zdolni pokonać straszne zamieszanie, ani powstrzymać grożącą anarchyę. Znane jego dzieło: „La Démocratie en Amerique", chociaż nietai bynajmniéj błędów instytucyi amerykańskich, przyczyniło się jednak niemało do rozszerzenia idey demokratycznéj we Francyi. Więcéj jest arystokratą a niżeli monarchystą, a podczas monarchyi lipcowéj należał do owéj części opozycyi w izbie, która przeciwną była wszelkiemu usiłowaniu Ludwika Filipa chcącego nadać większe znaczenie władzy królewskiéj, utrzymywała bowiem że te usiłowania zmierzają do samorządu (gouvernement personnel). Stronnictwo góry nie może w żadnym razie liczyć na niego, umiał mu się bowiem oprzeć w ciągu swego krótkiego ministerstwa, alež i równie ani legitymiści ani orleaniści na niego liczyć nie mogą. *(P. Z.)*

(Posiedzenie izby prawodawczéj z d. 30. czerwca.)

Paryż, 30. czerwca. Dziś złożyło w izbie 27 reprezentantów większości petycye o rewizyę konstytucyi, z których jedna z departamentu niższéj Sekwany 10,600 podpisami była opatrzona. 7miu reprezentantów opozycyi wniosło petycye przeciw ustawie z 31go maja. Po zapowiedzeniu kilku projektów rządowych przez ministrów przystąpiono do porządku dziennego. Najpierw przyzwolono traktat z Portugalią dla zabezpieczenia własności literackiéj i artystycznéj. Traktat ten, jak powiada wydział w sprawozdaniu swojém, ma być nowem ogniwem w łańcuchu konwencyi dyplomatycznych, którym Francya chce wstrzymać i utłumić w zarodzie dowolności przedruku zamykając mu wszelkie drogi odbytu. Minister spraw zagranicznych p. *Baroche* dodał, że rząd układa się także z innemi rządami, a mianowicie z Anglią, aby przyprowadzić do skutku podobne traktaty dla zabezpieczenia własności literackiéj i artystycznéj na podstawie zupełnéj wzajemności. — Następnie załatwiono po kolei kilka ustaw kredytowych bez wszelkiego znaczenia politycznego. Potem przyjęto po krótkiéj debacie i przy trzeciéj obradzie ostatecznie ustawę względem kas oszczędności. Z przyczyny żądanego ze strony rządu kredytu dla stadniny w Saint Cloud wytoczyła się krótka debata pełna przymówek dla prezydenta republiki, który jak wiadomo obrał sobie pałac w Saint Cloud na rezydencyę letnią. *Frischon* (z lewej strony) zarzucał ministrom, że wydali niesłusznie pewne sumy na upiększenie miasta Saint Cloud, na wybudowanie pawilonów, na założenie klombów i t. p. bez korzyści dla państwa i jedynie dlatego tylko, aby się przypodobać prezydentowi republiki, a nadto, że pod pozorem kontraktu odstąpili prezydentowi niektóre do stadniny w St. Cloud należące części parku i t. p. Po odpowiedzi ministra robót publicznych, pana Magne, że ministeryum w téj sprawie postąpiło ściśle podług prawa, przyzwolono kredyt 417 głosami przeciw 67, a potem zamknięto posiedzenie. *(P. Zg.)*

(Korespondencya z Paryża do Augs. Gazety powszechnéj.)

Paryż, 25. czerwca. Dowiaduję się za rzecz pewną, pisze koresp. *Augsburg. Gaz.*, że rząd nasz porozumiał się zupełnie z gabinetem angielskim względem spraw portugalskich i na wypadek dalszych wybuchów rewolucyjnych w tym kraju. Nadchodzące z państwa kościelnego depesze są przedmiotem częstych obrad w ministeryum wojny. P. Randon nie jest za tem, aby zbrojną siłę narzą w Rzymie powiększano, gdy tymczasem jenerał Gemeau ciągle na to nalega. Sprawozdania naszych posłów w Berlinie, Wiédniu i Petersburgu upewniają zgodnie, że wielkie mocarstwa oświadczają się najwyraźniéj na rzecz prezydenta, i że wszystkie gabinety oddają słuszność stanowczemu postępowaniu rządu francuskiego przeciw demagogicznym zamachom. W sprawie Neuenburgskiéj zaczęto znowu negocyować i spodziewają się załatwić tę kwestyę z wszelkim dla Prus honorem. *(A. a. Z.)*

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 29. czerwca. Dzisiejsze dzienniki niezawierają prawie żadnych wiadomości politycznych. Po największéj części dyskutują nad tematem rewizyi konstytucyi; ale jakkolwiek się zresztą różnią w swoich zdaniach, w tem jednak wszystkie się zgadzają, że rewizya nieprzyjdzie do skutku. — Stowarzyszenie „rue des Pyramides" miało wczoraj posiedzenie, na którem interpelowano pana Broglie i resztę członków komisyi rewizyjnéj dlaczego odstąpili od wniosku podpisanego przez 233 reprezentantów. Po wysłuchaniu żądanych w tym względzie objaśnień, naradzano się dłuższy czas nad tem, którzy członkowie stowarzyszenia przy debacie nad rewizyą wystąpić mają w zgromadzeniu narodowem. Między tymi, którzy się oświadczyli, że do tego są gotowi, znajdują się pp. Broglie, Montalembert i Cocquerel. — Także Odilon Barrot zabierze głos i bronić będzie rewizyi ze stanowiska republikańskiego. Ze stronnictwa „tiersparti" będzie mówił Dufaure przeciw rewizyi konstytucyi, lewa strona wyszle, jak słychać na mownicę jenerała Cavaignac i pana Jules Favre, także Wiktor Hugo zabierze głos w duchu ostateczněj lewéj strony. Według znanych już zdań pojedyńczych reprezentantów wynosić będzie liczba tych, którzy głosować będą przeciw rewizyi konstytucyi, około 300. — Proces uczestników spisku lyońskiego miał się dnia 24. b. m. wytoczyć przed sądem wojennym szóstéj dywizyi wojskowéj, ale ponieważ niespodzianie odkryto nowe fakta odnoszące się do tego spisku, musiano przeto uzupełnić instrukcyę procesu, trudno więc aby się debaty zaczęły przed miesiącem sierpniem. — W ostatnich dniach przeszłego tygodnia traktował się tu proces kilku tajnych towarzystw. Sąd przysięgłych ogłosił wczoraj swój wyrok, 14 obżałowanych uwolniono, 8 zaś uznano za winnych, tych ośmiu skazano na więzienie sześciu do ośmiu miesięcy i na dwuletnią utratę praw obywatelskich. Najsurowszą karę zadyktowano obżałowanemu Tharet, który z utrudzającą okolicznością iż był przewodnikiem i założycielem tajnego towarzystwa, winnym uznany, skazany został na jednoroczne więzienie z utratą praw obywatelskich na dwa lata. — Dziennik *Voix du Proscrit* ogłasza nowy manifest rewolucyjny z podpisami Ledru-Rollin, Darass, Ruge i Mazzini. Manifest ten jest odezwą do Rumenów, aby pomni byli na swoją misyę jako przednia straż grecko-łacińskich szczepów i jako ogniwo łączące Sławian z Madziarami. Bliższy rozbiór tego rewolucyjnego dokumentu można pominąć, napełniony bowiem mnóstwem czczych ale napuszonych frazesów jak wszystkie dokumenta wydane dotychczas z takzwanego centralnego komitetu demokratycznego w Londynie. — Regulacya granic z Hyszpanią jeszcze niejest ukończona. W tych dniach słychać znowu, że tutejszy ambasador hyszpański, margrabia de Valdegamas, dopiero porozumiał się z ministrem spraw zagranicznych p. Baroche względem podstaw, na których ma być zawarty traktat względem uregulowania granic między Hyszpanią a Francyą. Za kilka dni rozpoczną reprezentanci obydwóch krajów na miejscu potrzebne prace. *(C. B. a. B.)*

Belgia.

(Rozprawy w izbie deputowanych.)

Bruxela, 30. czerwca. Izba deputowanych skończyła w sobotę obrady nad ustawą względem podatku sukcesyjnego. Podatek od sukcesyi w prostéj linii przyjęto 61 głosami przeciw 31. Wniosek pana Lelievre, aby dopiero od 25,000 franków zaczynał się podatek, poparto tylko 5 do 7 członków. Również odrzucono poprawki, które tylko kwotę 10,000 franków a potem 5000 franków obowiązywały do płacenia podatku. Ostatnią poprawkę odrzucono 68 głosami przeciw 22. Potem przystąpiono do głosowania nad zaproponowanemi od rządu a przez komisyę centralną przyjętemi zmianami, i przyjęto wszystkie przez powstawanie i nieruszanie się z miejsca. — Minister sprawiedliwości przedłożył nanowo nieuwzględniony w roku 1844 projekt względem zniesienia wszystkich loteryi w Belgii. Tylko pożyczki z premiami i przedsiębrane przez rządy zagraniczne,

z ciągnieniem połączone spekulacye finansowe, mają być wyjęte z pod zakazu. Wyjątkowo także mają być pozwolone w kraju loterye na cele ogólne. *(Pr. Z.)*

Włochy.

(Agitacye rewolucyjne w Piemoncie i Neapolitańskiem.)

Do litogr. *Koresp. austr.* piszą z Turynu z dnia 29. b. m.: Nie sądź pan, że tutejsza radykalna partya unii włoskiéj jest bezczynną; owszem jest czynniejszą, niżeli powszechnie sądzą, a mianowicie w Niemczech, gdzie téj spokojnéj oddają się nadziei, że w Piemoncie panuje jak najlepszy porządek, że kraj jest spokojny, ludność kontenta, a system konstytucyjny coraz więcéj się ustala. Niejeden symptom okazuje widocznie, że taki sposób widzenia rzeczy jest mylny. Stan obecny jest w istocie następujący: Radykaliści zachowują się teraz spokojnie, udając na pozór, że są kontenci z instytucyi konstytucyjnych; ale właśnie też to jest tylko pozór, bo w gruncie serca nie dowierzają dynastyi. Jeżeliby znów przyszło do walki o niepodległość i jedność Włoch, natychmiast pochwyciliby w swe ręce rząd, i prowadziliby walkę samowolnie i na własną odpowiedzialność. Nim jednak ten stanowczy moment nadejdzie, nie mają żadnego interesu występować zbyt jawnie ze swojemi planami. Bo i cóżby na tém zyskali? Chyba to, że król. dwór ocknąłby się z dotychczasowego swego otrętwienia, a konserwatywni członkowie jego, którzy dotychczas nie mogli się utrzymać ze swojemi zdaniami, wskazywaliby palcem niebezpieczeństwo, którego młody król nie widzi lub nie chce widzieć. Żywioły utrzymania w kraju w ogóle nie są słabe. Najbardziéj stoi im teraz wrzawa dziennikarzy na przeszkodzie, aby dostateczne nadać sobie znaczenie. Ale jeżeli raz przyjdzie do decyzyi, czy monarchyczna, czyli też republikańska zasada ma panować w Piemoncie, wtedy się okaże, że te żywioły mają wysoką siłę moralną i wielkie, szeroko-sięgające środki do dyspozycyi. Partya rewolucyjna agituje tymczasem tajnemi klubami, których wielką, szeroką sieć rozciągnęła po całym kraju. Zapewniają, że w saméj Genuy jest około 50 takich klubów rozmaitéj formacyi, które czynnie podsycają zapał rewolucyjny. Zostają w nieprzerwanéj korespondencyi, a dwa komitety, rezydujące w Lugano i w Genewie w Szwajcaryi, zaopatrują je w instrukcye, jak sobie we wszystkich pojedyńczych przypadkach postąpić należy. Na festynie strzelców szwajcarskich, który niezadługo będzie wyprawiony w Genewie, ma się odbyć konferencya emisaryuszów włoskich i najcelniejszych członków partyi Mazziniego. Jeżeli obiegającym wieściom wierzyć można, emigracya wymierzyła swój wzrok najszczególniéj na Sycylię. Do neapolitańskiego rządu nadesłano w téj mierze z Paryża i z innych stron ważne przestrogi. Radykalne dzienniki piemonckie starają się dlatego wszelkiemi sposobami podburzyć przeciw Neapolowi opinię publiczną, i prawią w tym względzie niestworzone rzeczy. I tak miano ztamtąd donieść, że w Neapolu okazuje się znaczne wzburzenie, ostatni akt łaski wymuszono na królu; gdy więźniom publikowano wyrok, zebrał się lud w masie, i zażądał wyraźnie ułaskawienia; wojsko zakomenderowane do rozprószenia mas, nie chciało usłuchać rozkazu itp. Są to bajki, jednak znajdują wszędzie takich, co w nie wierzą. Agitacye we Włoszech systematyzuje się coraz bardziéj przez zabiegi naczelników. Jestto rzecz niezaprzeczona. Z losów Mazziniego zbyto w najnowszym czasie w porównaniu z ostatniem zamknięciem o 68,000 franków więcéj. Wszystkie te okoliczności i niebezpieczny ich skład wyzywają rządy do podwojenia swéj baczności.

(Obrady nad budżetem ukończone. — Okólnik kardynała Patrizi.)

Rzym, 21. czerwca. Rada państwa ukończyła już obrady nad budżetem na rok 1851. Rezultat nie bardzo pocieszający, bowiem okazuje się z tego budżetu, że skarb państwa kościelnego ma na rok 1851: 1,200,000 szkudów niedoboru. Wprawdzie chce rząd niedobór ten pokryć płaconemi z góry ratami podatku gruntowego, lecz J. Ś. papież miał wyraźnie oświadczyć, aby każde szczególne ministeryum starało się z swéj strony o przywrócenie finansowéj równowagi w ekonomii skarbowéj. Kardynał Fornari przedłożył przeto papieżowi nanowo projekt ś. p. Micara względem trwałego opodatkowania pewnéj klasy pobożnych fundacyi, a kardynał Patrizi wydał w téj mierze dzisiaj następujący okólnik do wszystkich podwładnych mu zwierzchności duchownych: „Ponieważ J. E. jeneralnemu wikaremu potrzebna jest wiadomość, jakie domy prywatne i w jakiéj liczbie znajdują się w każdym dystrykcie parafialnym, tudzież wiele i jakich znajduje się kościołków i kaplic przed bramami Rzymu, jacy są ich patronowie lub właściciele, przeto uprasza się o sporządzenie i przesłanie w przeciągu 20 dni dokładnego w tym względzie wykazu." Według planu p. Micara miano na każdą kaplicę prywatną nałożyć podatek jednego szkuda rocznie, który ztémwszystkiem jednak dotknąłby prawie samych tylko świeckich. *(P. Z.)*

Niemce.

(Wydziały komisyi zgromadzenia związkowego.)

Frankfurt n. M., 28. czerwca. Dla ułatwienia niektórych spraw, mianowicie względem rozpoznania przedmiotów przychodzących pod obrady i do ostatecznéj uchwały, zaprowadzono jak wiadomo, tak zwane komisye sejmu związkowego czyli wydziały związkowego zgromadzenia, które stosownie do porządku czynności z 29go kwietnia 1819 z grona związkowego zgromadzenia wybrano większością głosów rady ściślejszéj. W téj chwili czynne są dwa dopiero takie wydziały — jeden dla administracyi własności związku i zupełnego załatwiania spraw rozwiązanéj centralnéj komisyi związkowéj, inny znów dla marynarki. W skład pierwszego, t. j. wydziału siedmiu, wchodzą poseł austryacki, pruski, bawarski, saski, hanowerski, z Hessen-Darmsztadt i Oldenburga, w skład drugiego t. j. wydziału pięciu, poseł austryacki, pruski, bawarski, hanowerski i wolnych miast handlowych. Do obydwóch tych komisyi wybrane być mają na poniedziałkowem posiedzeniu „plenum" jeszcze trzy inne, mianowicie dla reklamacyi, rozpoznania przedłożonéj ze strony Meklenburga propozycyi względem związkowych kontyngensów, i dla rozstrzygnięcia o ogłoszeniu protokołów związkowych.

— Wielki i nieprzyjemny wpływ wywierają tu liczne i w duchu podburzającym rozsiewane teraz broszury pomiędzy stowarzyszenia robotników, a przekradane z Anglii. Władze frankfurtskie nie mają ani tyle odwagi ani siły, aby wystąpić przeciw tym stowarzyszeniom robotników i je rozwiązać. Pogląd na tutejsze drobne lecz szeroko rozgałęzione dzienniczki świadczy o niemocy i niewielkiéj oględności tutejszego rządu, który cierpi podobne szyderstwa i naigrawania się z powagi kościoła i państwa. *(P. Z.)*

(Rozprawy w drugiéj izbie wirtemberskiéj.)

Sztutgarda, 28. czerwca. Na dzisiejszém posiedzeniu izby drugiéj, które trwało od 9 zrana do $4^{1}/_{2}$ zpołudnia, rozstrzygano kwestyę o ważności praw zasadniczych. Trojakie zdanie objawiło się w téj mierze. Ostateczna prawa (główny mowca Varnhüler), nieuznaje praw zasadniczych, ponieważ państwo nieprzyszło do skutku, lecz zgadza się w tém z ostateczną lewą, że uznane raz prawa zasadnicze niemoże zmieniać ustawodawstwo krajowe; wszelako żąda praw zasadniczych jako projektu do zjednoczenia przy rewizyi konstytucyi i ustawach krajowych. Partya średnia oświadczyła się w duchu wniosków komisyjnych. Ostateczna lewa zaś nieuznaje żadnéj zmiany praw zasadniczych, wyjąwszy z woli narodu. W wykładzie 161go paragrafu konstytucyi ze strony izby stanów wymierzone wszystko przeciw niéj, a ministrowie występują stanowczo przeciw stanom. Wniosku pana Camerer względem odroczenia téj kwestyi aż do obrad nad konstytucyą nieporarto wcale. Wniosek pana Kuhn: „Izba raczy oświadczyć, że prawa zasadnicze są ustawą państwa i że zobowiązanie rządu zmienić konstytucyę w duchu praw zasadniczych, trwa ciągle jeszcze, jako też, że zobowiązanie to wobec ludu wirtembergskiego bez przyzwolenia reprezentacyi ludu zniesione być niemoże, — odrzucono 80 głosami przeciw 8. Wniosek komisyi: 1. *a)* rozdział 1. „że prawa zasadnicze włącznie z ustawą zaprowadzenia mają w Wirtembergu moc obowiązującą" — przyjęto 64 głosami przeciw 24. Wniosek komisyi 1. *a)* rozdział 2.: „i mogą tylko w drodze konstytucyjnéj umowy być zniesione lub zmienione, przyjęto 46 głosami przeciw 42 (z prawéj i z lewéj). Wniosek 1. *b)*: „że uchwalony w izbie stanów wykład 161go paragrafu ustawy konstytucyjnéj, którym wszystkie od czasu rozwiązania téj izby na dniu 29. maja 1849 usunięte prawa zakwestyonowane zostały, za zupełnie bezzasadny się ogłasza" — przyjęto wszystkiemi 88 głosami. Również przyjęto wniosek 2: „O tych uchwałach należy zawiadomić rząd państwa i izbę stanów." *(C. B. a. B.)*

(JM. król porucza sprawy państwa całemu ministerstwu.)

Drezdno, 30. czerwca. JM. król zamierzając z początkiem przyszłego miesiąca udać się w towarzystwie królowy najprzód do Pragi, polecił całemu ministerstwu załatwianie spraw rządowych, jakie tylko zajść mogą podczas jego nieobecności. Odnoszące się w téj mierze rozporządzenie z 28go, podane zostało do publicznéj wiadomości w Drezdeńskim dzienniku. — Książę Adalbert bawarski wracając z Berlina przybył wczoraj do Pilnicy.

(Odwołanie ustawy.)

Kassel, 30. czerwca, 6 godz. popołudniu. Dzisiaj odwołano ustawę względem współdziałania ze strony stanów, przy obsadzaniu posad sądowych przy wyższym trybunale apelacyjnym.

(Sprawy załatwione w zgromadzeniu obywatelstwa Hamburgskiego.)

Hamburg, 30. czerwca. Na dzisiejszem zgromadzeniu naszego miejskiego obywatelstwa przyjęto bardzo znaczną większością zrewidowane rozporządzenie względem prawa zborów i asocyacyi, natomiast jednak odrzucono we wszystkich pięciu parafiach rewidowaną ustawę o druku. Rezultat ten wcale tu nie zadziwia, zwłaszcza, gdy nietylko organa wszystkich stronnictw opierały się téj ustawie jak najmocniéj, lecz nadto komisya dziewięciu starała się najusilniéj o zjednanie głosów przeciw niéj, a członkowie pomienionéj komisyi przemawiali gorliwie przeciw ustawie w szczególnych parafiach.

Mieszczaństwo wszakże uprasza radę zarazem o przedłożenie innéj ustawy o druku, która zawierać ma wprawdzie ostrzejsze jeszcze postanowienia niż w istnącéj teraz po prawie ustawie drukowéj, wszelakoż mniéj ostre niż w odrzuconéj obecnie. Resztę propozycyi senatu, jako to względem wybudowania drogi z Hamburga do Harburga, ratyfikacyi zawartego z Sardynią traktatu nawigacyjnego i handlowego itd. przyjęto następnie z łatwością. *(P. Z.)*

Dania.

(Sprawa uregulowania granicy.)

Kopenhaga, 30. czerwca. Korespondent Berliński donosi korespondentowi Hamburskiemu pod dniem 25. b. m., że między komisarzami dla uregulowania granicy zachodzi nieporozumienie jeszcze tylko względem Rendsburga, gdyż względem zundu Tehmarna i pretensyi miasta Kiel do morskiéj przestrzeni od Holtenau do Bülk i względem szlezwigsko-holsztyńskiego kanału, ustąpili komisarze duńscy w najważniejszych punktach. *(Lld.)*

(Komitet w Flensburgu.)

Altona, 30. czerwca. Mianowany przez Notablów w Flensburgu komitet do rozpoznania przedłożonéj od rządu duńskiego pro-

pozycyi, ukończył już swoje prace i przedłoży z końcem bieżącego tygodnia sprawozdanie, do czego wyznaczono plenarne posiedzenie, pierwsze po zielonych świętach. Jak słychać, podzielone są w téj mierze zdania także i członków komitetu, przezco ułożono dwojakie sprawozdanie — większości i mniejszości. Autorem ostatniego wymieniają radzcę etatowego p. *Wiese*.

Rosya.

(Przybycie J. M. Cesarzowy. — Sprawa stęplowania śrebrnych rzeczy.)

Petersburg, 21. czerwca. Cesarzowa przybyła szczęśliwie dnia 17. czerwca z Warszawy do Peterhofu. Wielcy książęta Mikołaj i Michał powrócili dnia 14. z Warszawy do Carskiego sioła.

Od niejakiego czasu obiega prawie po wszystkich gazetach pogłoska, że rosyjski rząd w Polsce nakazał osobom prywatnym wydawać śrebro do publicznego skarbu. Dziennik *V. Z.* podał wprawdzie w wątpliwość prawdziwość tego podania, utrzymując, iż zamierzono tylko rozpoznać próbę śrebra, jednak sprawa ta nie była przezto wyjaśnioną. Według korespondencyi z 22. czerwca z Warszawy ma się ta rzecz jak następuje:

„Już za prezydyum dyrektora finansów pana Fuhrmann, po którego wystąpieniu z służby cesarskiéj radzca stanu Morawski objął dyrekcyę komisyi finansowéj w Warszawie, wytoczono w Polsce kilkakrotnie kwestyę o podatku od śrebra. Wszystkie źródła finansów krajowych były tak dalece wyczerpane przez operacye pana Fuhrmanna, że ten dla uczynienia zadość wymaganiom cesarskiego ministerstwa finansów w Petersburgu zmuszony był, pomimo że Cesarz nie życzył sobie nowe podatki nakładać, wprowadzić w rzeczywistość podatek od śrebra. Wychodził przytem z téj zasady, że kto śrebrne sprzęty posiada, powinien się także do podatku od nich przychylić, i że takiemu podatkowi mniéj ubodzy niż bogaci ulegną. Po wystąpieniu jego był ten pomysł niejaki czas *ad acta* złożony, ale później znowu go ponowiono. Jedną z pierwszych trudności okazujących się przy zrealizowaniu tego projektu, było oszacowanie wartości śrebra według jego próby, to jest według ilości czystego śrebra sprzętów. Dla uskutecznienia tego nakazano niedawno oszacować śrebrne sprzęty osób prywatnych i zastęplować je; jestto zapewne wstępem do zaprowadzenia podatku od śrebra.

(O pożarze w Archangelu.)

Nadeszłe do Bremen listy z Archangelu z dnia 14. b. m. potwierdzają według *Weser Ztg.* to, co o wydarzonym tam pożarze już doniesiono. Właśnie najlepsza i najmajętniejsza, przez obcych kupców zamieszkana część miasta, która przed cztérma laty była ochronioną, stała się teraz pastwą płomieni. Wszystkie exportujące domy, wyjąwszy Clerke, Morgan i spółka, utraciły swoje lokale; również zgorzała Branda fabryka cukru. Kupcy są po większéj części asekuracyą zabezpieczeni od szkody, dlatego handel przez ten pożar nie dozna żadnéj przerwy.

Grecya.

(Wiadomości potoczne z Aten.)

Z Aten piszą pod dniem 24. b. m., że coraz bardziéj wzrasta antypatya przeciw nowemu ministeryum a najszczególniéj w izbach. Dziś usłyszy minister finansów ostrą interpelacyę względem nieregularnego obrotu pieniądzmi. Najważniejszą uchwałą, która zapadła w senacie, jest wyrzeczenie wotum nagany. Téj uchwale nadaje szczególniejszą wagę ta okoliczność, że nietylko nie doznała żadnego sprzeciwienia się, ale nawet jednogłośnie została przyjętą. — Bezprawia band zbójeckich nieustawają dotychczas. Eraryalne zapasy miasta Megara zostały całkiem zrabowane. — Widoki zbiorów w tym roku są bardzo niepomyślne i niepokoją świat komercyalny.

Turcya.

(Depesza telegraficzna.)

Zagrabie, 4. lipca. Obóz turecki w poblizu Novi ma być zwinięty za 6 tygodni. Skoncentrowane tam wojska wyruszą najpierw do Albanii, a ztamtąd, jak słychać, przedsięwezmą ekspedycyę do Montenegro. *(Lit. kor. austr.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Żółkiewskim.)

Żółkiew, 3. lipca. W drugiéj połowie czerwca sprzedawano na targach w Bełzie, Krystynopolu, Rawie i Żółkwi w przecięciu korzec pszenicy po 11r.15k.—23r.15k.—23r.—20r.; żyta 8r.—16r. 30k.—16r.5k.—15r.11k.; jęczmienia 6r.30k.—13r.30k.—13r.30k.—12r.30k.; owsa 3r.45k.—9r.—9r.20k.—7r.30k.; hreczki 5r.30k.—14r.30k.—12r.30k.—14r.; kartofli tylko w Żółkwi korzec po 7r. — Za cetnar siana płacono 3r.20kk.—0—0—2r.50k.; wełny tylko w Rawie 53r.7k. Za sąg drzewa twardego 10r.—9r.— 12r.5k.—21r., miękkiego 7r.30k.—8r.—10r.30k.—16r. Funt mięsa wołowego kosztował $7^1/_2$k.—8r.—10k.—12k. i garniec okowity 2r.40k.—2r.20k. —2r.45k.—4r. w. w. Kukurudzy i nasienia konicza nie było w handlu.

(Handel zbożem.)

Gdańsk, 27. czerwca. Ostatnie poczty angielskie brzmią najpomyślniéj dla zbożowego handlu. Notowane przez nas podwyższenia wszędzie się utrzymały; a najlepsze gatunki znowu po 1 szylingu na kwarterze drożéj płacono. Zasiewy pszenicy pięknie stoją w polach; czas ciepły a nawet gorący zawitał, lecz opóźnienie zbiorów uznane jest powszechnie rzeczą wątpliwości nie podpadającą.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu kwarterów:

	Pszen.	jęcz.	słodu	owsa	żyta	bobu	groch.	wyki	s. ln.	rzep.
z kraju	4222	227	—	2771	—	—	518	—	—	—
z zagran.	35983	7898	—	32865	—	—	917	—	—	—

Mąki z kraju cetn. 18,140, z zagranicy 23,761.

We Francyi ceny mąki i pszenicy podniosły się o 30 na %. Ustala się mniemanie, że wywóz przeszedł granice możności, i że przy spóźnionych zbiorach niedostatek chleba może się dać uczuć. Donoszą z Anglii, że francuscy spekulanci odkupili tam część mąki na dostawę skontraktowanéj, i że około 1500 łasztów podlejszéj pszenicy dla wprowadzenia do Francyi kupiono.

W Holandyi, w Belgii i we wszystkich portach morza Baltyckiego ceny się znacznie podniosły, a spekulanci z odwagą i ochotą wchodzą w wielkie interesa. Większe bowiem podniesienie cen jest spodziewaném przed żniwami, a upadku wartości zboża nikt prawie nie przypuszcza.

Po żniwach we Francyi i w Anglii o przyszłorocznych cenach można będzie niejakie robić wnioski.

Na Gdańskiéj giełdzie w ciągu tygodnia sprzedano pszenicy z wody łasz. 1635 ze spichrza 728, żyta łasz. 14, jęczmienia łasz. 3, grochu łasz. 38. Ceny wysokich gatunków nie podniosły się. Średnie płacono lepiéj, i ze spichrza sprzedaż stała się możliwą, lubo po cenach w stosunku ze świeżem zbożem mniéj korzystnych. Targ gdański stanął co do cen wyżéj Londyńskiego. Kupcy więc muszą działać oględnie i przed wejściem w nowe interesa oczekują ustalenia targów angielskich. Targowe ceny były następujące:

Za łaszt pszenicy z wody płacono.

	Wagi funt hol.	guld.	za korzec złp. gr.
	126 — 130	375 — 420	28 2 do 31 17
	131 — 133	440 — 470	33 2 -- 35 10
	133 — $135^1/_6$	470 — 500	35 10 — 37 18
ze spich.	126 — 130	390 — 435	29 10 — 32 22
	131 — 133	425 — 450	31 28 — 33 25
żyto	— — 121	— — 260	— — — 19 17
jęczmień	— — 107	— — 220	— — — 16 16
groch		275 — 285	20 20 — 21 13

W ciągu tygodnia na 11 berlinkach, 34 tratwach, przebyło Toruń polskiéj pszenicy 462 łaszty, 6731 belek sosnowych, 170 sążni drzewa opałowego, 1973 belek dębowych, 26 łasztów dębowych dylów, 16 łasztów klepki p.owki.

Kursa zamian. Londyn 3 miesięczny $198^3/_4$, Hamburg $44^7/_8$, Amsterdam $101^7/_8$, Warszawa 96.

Makowski Kędzior et Comp.

Kurs lwowski.

Dnia 9. lipca.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	46	5	50
Dukat cesarski	„ „	5	50	5	54
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	7	10	10
Rubel śr. rosyjski	„ „	1	$57^1/_2$	1	$58^1/_2$
Talar pruski	„ „	1	49	1	51
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	28	1	29
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	86	36	86	55

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 8. lipca

Hr. Piniński Leonard, z Rokietnicy. — PP. Bohdan Stanisław, z Zadwórza. — Kędzierski Julian, z Brzeżan. — Pierzchała Ignacy, z Uszkowiec. — Czajkowski Hipolit, z Sarnik. — Raszowski Seweryn, z Ostrowa. — Niesiołowski Anzelm, z Sokala.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. lipca.

Hr. Dzieduszycki Kazimiérz, do Niesłuchowa. — PP. Berski Wiktor, do Kamionki wołoskiéj. — Azbejowicz Jędrzej, do Brzeżan. — Strzelecki Krzysztof, do Płuchowa. — Kordany Feliks, do Kopania. — Jakubowicz Józef, do Bakowiec. Mrozowski Stanisław, do Sokołówki. — Winnicki Hipolit, do Hnilczy. — Abancourt Ksawery, do Łowcza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. lipca.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	28 0 2	+ 7,5°	+ 18°	zachodni	pogod. ⊙
2 god. pp.	27 11 6	+ 18°	+ 7°	zachodni	pochm.
10 g. w.	27 11 3	+ 11°		zachodni	„

TEATR.

Dziś: komedye polskie: **„Odludki i poeta“**, **„Szkoda wasów“** i koncert na skrzypcach JP. Iżyckiego.

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. drukarni rządowej.